

Megjelenik hetenként
két-szer
szerdán és szombaton
Szerkesztőség és
kiadóhivatal:
Sátoralj hely
(Vármegyeház II. udv)

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP

Előfizetési ár:
Negyedévre . . . 2 pengő
Hirdetések:
négyzetcentiméterenként.
Nyilttér
soronként 16 fillér

Telefon:
M. T. I. Kirendeltség és
szerkesztőség, kiadóhivatal
109. szám.

FŐSZERKESZTŐ:

Báró MAILLOT NÁNDOR

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. MIZSÁK JÓZSEF

Telefon:
M. T. I. Kirendeltség és
szerkesztőség, kiadóhivatal
109. szám.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.

Ne engedjünk!

A magyar-román birtokperben hozott genfi „döntés” kapcsolatosan a nyugati sajtóban egymás után látnak napvilágot ezzel a nagyjelentőségű kérdéssel foglalkozó cikkek. Kiváló jogászok és politikusok boncolgatják a halogató döntés szempontjait. Legutóbb a híres angol Manchester Guardian foglalkozik a vitás kérdéssel s felhívja vezércikkében Magyarországot, hogy ne engedjen álláspontjából és ragaszkodjék ahhoz, hogy ezt a nagy horderejű ügyet nemzetközi döntőbíró-ság útján intézzék el, mert ebben a vitában, ahogy azt a magyar álláspont is ragyogó világossággal is kifejtette, a nemzetközi békének és a jog uralmának alapjai forognak kockán.

A Nemzetek Szövetségének létjogosultságát kizárólagosan csak az adná meg, ha a népek között az igazság tiszta érvényesülését biztosítani tudnák. Magyarország kívánsága az volt — írja az angol lap — hogy ezt a kizárólag jogi kérdést egyedül az illetékes bíróság döntse el. S mi lett az eredmény? Chamberlain tanácsára a Nemzetek Szövetsége vonakodott e kérdésnek eleget tenni. A továbbiakban, ha Magyarország enged, akkor jogosult a gyanu, hogy a népszövetségi tanács erkölcsi nyomást alkalmazott az ügy engedékeny elintézésére. Ennek az álláspontnak pedig Románia örülne a legjobban, mert ilyenformán a románok a döntőbíró-ság illetékességének korlátozását üdvözölhetnék. A Nemzetek Szövetsége abban az esetben, ha Magyarország ragaszkodik eredeti álláspontjához, semmiképpen sem szabottálhatja a hágai döntőbíró-ság illetékességének hatáskörét, tehát Magyarország ragaszkodjék a döntőbíró-ság illetékességének álláspontjához s ne engedjen.

A Manchester Guardian ál-

lásponjtja egyszerű és világos, hisz a nemzetek Szövetségének legutóbbi közgyűlése általános elfogadására ajánlotta a döntőbíráskodás elvét, melynek első feltétele az, hogy jogi nézeteltérések esetén ne a politikum kérdése legyen a befolyásoló, hanem a tiszta jogi illetékesség s ennek alapján az elfogulatlan bírói döntés. A nyugati sajtó tehát azt ismétli meg s nagyrészen arra az álláspontra helyezkedik, még olyan nagylelkű állampolgárok álláspontjával ellentétben is, mint Chamberlain, hogy a magyar álláspont hordozza magában a jog uralmának biztosítékait, amelyek független döntési fórumot, politikai szempontok által nem feszélyezett, tárgyilagos bíróságot követelnek a hágai döntőbíró-ság illetékességében és

egyedül hivatott voltában.

A vélemények hova-tovább mindinkább a magyar igazság mellett sorakoznak s hiába akarták ezt a sok száz erdélyi magyar egzisztenciálisan érdeklő ügyet a jog egyszerű állallépésével politikai köpenybe burkolni, hogy vitathatatlan igazunkat elgáncsolják. A jogászvilág tárgyilagos véleménye és a világsajtó állásfoglalása megerősíti azt a tényt, hogy a genfi összevágott jogászbizottság véleménye nyomán történt „döntés”, nem szolgál a világ közvéleményének megnyugtatóására, mert mindenki, aki ebben az ügyben nem keres politikumot, vagy alkalmazkodó állásponttal nincs befolyásolva, egyöntetűen azt mondja: el Hágába az illetékes és független döntőbíró-sághoz!

kerülő akarásából e rendkívül fontos objektum a mult év folyamán már átadatott a forgalomnak.

Hátra maradt a nem kevésbé súlyos feladat, a Bodrogrköz olyan utakkal hozni közelébb Ujhelyhez s így a vármegye megmaradt részeihez, melyek e gazdag terület produktivitását s a terület nélkül maradt Ujhely forgalmát a legjótékonyabban befolyásolhatják.

Nagy segítségére jött a vármegyének e tekintetben a fontkölcson, melynek igen tekintélyes részét utépítésekre irányozta elő.

*

Nem láttuk azért céltalannak, olvasóink tájékoztatása érdekében, a Bodrogrköz új útjainak azt a bejárását, melyre a f. hó 4-iki hónapos vásár: napján vállalkoztunk, arról a területről lévén szó, amely legközelebb esik székhelyünk érdeklődéséhez s amely a háboru előtt valósággal hirhadt volt járhatatlan útjáról, tengely-dagasztó sarairól.

Amint az autó nekivág az Alsó-berecki felé vezető uton a Bodrogrköznek, meglepően hatalmas forgalom tárul elénk. Szekér-szekér után igyekszik az ujhelyi hónapos vásárra, marhákkal, sertésekkel tele az ut, melyeket a Bodrogrközről hajtának föl. A két rivális autóbusz, melyek egyike Rozványtól, a másik már Dámóctól közlekedik, szintűltig tömve utasokkal.

Az ut mentén, Ujhelytől végig a berecki-i hidig, garmadában, hosszú vonalakban áll a kavics. Az ujhely-berecki ultra ma már rá sem lehet ismerni — zökkenés nélkül fut az autó és simán gördülnek a szekerek s mennyire fogja meg emelni az ut forgalomképességét az a hatalmas mennyiségű kavics, melyet a most következő három hétben fognak az uttestre teríteni a gőzhenger alá, melynek a mai napra szánt munkáját szinte lehetlenné teszi a vásári nagy forgalom, amely a városhoz érve zökken meg az itt bevezető rossz uton, de amelyről azt halljuk, hogy rövidesen gondjaiba veszi a város.

A forgalommal kapcsolatban kell megemlítenünk, hogy ez utvonalon is az utmesterek felügyelete alatt állandóan folyamatban van a forgalom megfigyelése az u. n. forgalomszámlálás az országos forgalmi statisztika érdekében. A forgalomszámlálás a különböző nap-

Új utakon a Bodrogrközön

A trianoni Bodrogrköz is a forgalom erős szálai fűzik már a vármegyéhez.

Csonkaországunk egyik legfontosabb problémája — amely számtalan szállal függ össze gazdasági haladásunk, őstermelési, ipari és kereskedelmi fejlődésünk követelményeivel — mai helyzetünknek megfelelő új közutak létesítése, a meglévők javítása, karbantartása s ezáltal forgalomképesebbé tétele.

A világháboru előtti Magyarországon nemzetiségi politikánkkal összefüggően különösen nagy gondot fordítottak akkori kormányaink a nemzetiségi zónákra s amint a magyarságtól lakott alföldi részek kulturális téren, iskolák, tanügyi intézményekben is sokkal szegényebbeké váltak az említett vidékeknél, úgy az országos uthálózat kiépítése terén is igazában ezek voltak az ország belsejénél sokkal inkább kedvezményezett területeink.

Elég e tekintetben, ha Zemplénre hivatkozunk, melynek felvidékén az azt teljesen behálózó legjobb műutak tartják fenn ma is a megboldogult Gnädig Lipót emlékét, míg a magyar lakosságú Bodrogrköz utak tekintetében egyik legelhanyagoltabb része volt vármegyénknek.

A trianoni határ nagy és súlyos feladatokat rótt e tekintetben is vármegyeyi közigazgatásunkra, mert Ujhelyt teljesen elvágta hinterlandjától s a Bodrogrközön úgy vont meg a határt, hogy a közlekedést, a forgalom képességet biztosító utak csaknem teljesen a megszállott résznek jutottak.

Ujhely életképessé tétele, a megmaradt Bodrogrköz bekapcsolása a vármegye, közelebről Ujhely forgalmába, a bodrogrközi községek közlekedő utakon való összekapcsolása, nehézz a nagy helyzetében, felettébb nagy gondot okozott vármegyénk alispánjának s a kir. államépítészeti hivatalnak.

Már a vármegyeyi fontkölcson folyósítása előtt olyan feladatok jelentkeztek a Bodrogrközön, melyek nem tűrtek halasztást. A mizerábilis komposzektetés helyett — Bereckinél a forgalom biztonságát és gyorsaságát emelő hid létesítése volt az első feladat, mint amely megnyithatja és a vármegye székhelye felé terelheti a forgalmat.

A vármegye, város és a Bodrogrköz községeinek megértő áldozatkészségéből, Bernáth Aladár alispán minden nehézséget meg-

szakokban a kereskedelmi miniszter rendelete alapján történik. Magyarországon utóljára 1894-ben készült ilyen statisztika, mikor még csak állati erővel vontatott járművek közlekedtek az országutakon. 33 éve nincs tehát adatunk arról, hogy az ország állami és törvényhatósági utain mennyiben növekedett a forgalom s milyen járművek használják leginkább az utakat.

A kereskedelmi miniszter a forgalomszámolás útján nyert statisztika segítségével fogja megállapítani az utak kiépítésének sorrendjét. Hat év alatt 120 millió pengőt fordít a kormány utépítésekre, mely összeg fedezetül a tervbevetett autó-adó fog szolgálni.

Bereckin túl nem kevésbé alapos munka készül végig Karcsaig, ahol az u. n. *trianoni ut* kezdődik, egészen Dámócig.

Ennek a Karcsa, Karos, Pácin, Nagyrovány, Semjén, Cséke, Láca, Dámóc községeket érintő utnak létesítését a bodrogi trianoni határ megvonása tette eminens szükségessé, létesítése nagy költséget és óriási munkát igényelt, amennyiben mezőkön át keréknyomokon, homokos, domboktól megszakított talajon kellett megépíteni.

A Bodrogi köznek ez az életere ma már teljesen ki van építve, most vették munkába a Zemplén-árgárdig vezető szakaszt, melynek földmunkáját a csongrádi kubikosok még az ősszel befejezik.

Kapcsolatban ezzel rá kell mutatnunk, hogy úgy a vármegye alispánja, mint az államépítészeti hivatal vezetője, Löwy Ignác műszaki tanácsos igen nagy figyelmet fordítanak az utépítéseknél a helyi munkások alkalmazására s a csongrádi földmunkások alkalmazását is csak a gazdasági nagy munkaidő tette szükségessé.

A határon fekvő Zemplénárgárd község is keresi a maga boldogulását. Terményeinek, különösen burgonyájának, gyümölcsének a drága vasuti szállítás folytán eddig nem tudott megfelelő piacot biztosítani s míg a Tiszántúli Szabolcsban 5 P 20 fillért adnak a burgonya mm.-jéért, addig Agárdon 3 P árat sem képesek elérni.

Most úgy segít a bajon a község derék és agilis előjárósága, hogy Szabolcs felé keres kiutat egy Agárd és Tuzsér között létesítendő komposztekóttetéssel, mely újabb és fontos kapcsolatot szolgálhat egyúttal Zemplén és Szabolcs között is.

A kompjárat létesítése a két vármegye megértő magatartása folytán nem jár nehézségekkel s a Bernáth Aladár alispán elnöklése alatt tartott engedélyezési tárgyalás teljes eredménnyel járt.

A hivatalos eljárást követő halobéden, mely dr. Barathy Béla agárdi földbirtokos s az érdekelt

uradalmak magyaros vendégszeretét dícséri, ismét csak a közös ügy járt jól, mert a két vármegye részéről a komphoz vezető utak rövid idő alatti kiépítésére a leg-határozottabban kilátásba helyeztetett.

Amint ilyenkor szokásos, mikor két vármegye közigazgatása találkozik, nem maradtak el a már szokásos évődések sem, melyek ezúttal a községi pótadókat kerülgették. A vitában mégis csak a bezdédi körjegyző maradt alul. Legalább is erre vallott az az önkéntelen elszólása, hogy a multkorában egy ármányos ujságíró azzal hálálta meg vendégszeretűket, hogy nagyon indiszkrét árulkodást követett el a szabolcsi 50%-on felüli pótadókról.

Minden tulás nélkül állithatjuk, hogy a Bodrogi köz ma már, hála alispánunk nagyvonalu munkájának s Gnädig Lipót helyét koncepciójával és fáradhatatlan munkásságával betöltő Löwy Ignác műszaki tanácsosnak s járása gondjait igazán szíven viselő főszolgabírájának, dr. Osváth Dezsőnek, erős kapcsolattal magához ölelt része Zemplénvármegyének.

H I R E K

— **Gróf Apponyi Albert köszönő levele.** Bernáth Aladár alispán Zemplénvármegye közönsége nevében, a legutóbbi közgyűlés határozatából üdvözlő táviratot intézett gróf Apponyi Alberthez, amelyre a következő köszönő levelet kapta:

Gyöngyösapáti, okt. 1.

Bernáth alispán urnak
Sátoraljaujhely.

Zemplénvármegye közönségének szíves elismerését, mely érdemeimet messze túlhaladja, mély-séges hálával és azzal a jóleső érzéssel veszem, hogy az egész magyarság, melynek ez a közönség egyik legexponáltabb alkotó része, teljes erkölcsi erejével áll azok mögött, akiket a gondviselés a nemzeti küzdelem homlokterébe állított.

Apponyi Albert.

— **Kinevezések a vármegyénél.** Zemplénvármegye főispánja Bogyay Kálmán és ifj. Olchváry Dezső sátoraljaujhelyi lakos jogszigorlókat vármegyei közigazgatási gyakornokokká kinevezte.

— **Kinevezések.** A m. kir. pénzügyminiszter Madarász Zoltán és Szokol Andor sátoraljaujhelyi pü. díjnokokat a sarkadi, illetve a derecskei m. kir. adóhivatalhoz, Géczy Béla szerencsi állampénztári kezelőt a siklósi m. kir. adóhivatalhoz ideiglenes minőségű II. oszt. állampénztári tisztekké kinevezte. — A m. kir. vallás- és közoktatásiügyi miniszter Fülöp Mária okl. tanítónőt az alsóberecki községi elemi iskolához rendes tanítónőnek kinevezte.

— **Egyházi kinevezés.** Papp Antal küzikei c. érsek, az eperjesi és munkácsi egyházmegyék, meg nem szállott részeinek apostoli kormányzója, Petrásovsky Leót, mint ezen apostoli kormányzóság cenzurájának elnökét, az Apostoli Szentszéktől nyert megyés püspöki teljes joghatóságánál fogva, ugyanezen Apostoli Kormányzóság káptalant helyettesítő *consultori* testületének tiszteletbeli tagjává — *tiszteletbeli kanonoki* címmel és jelvényekkel kinevezte.

— **Megbízás.** A m. kir. vallás- és közoktatásiügyi miniszter a tiszáninneni ref. egyházkerülethez tartozó sárospataki gimnáziumnál az 1927—28. évben gyakorlandó iskolalátogatás és állami főfelügyelettel Ady Lajos debreceni tanterületi kir. főigazgatót bizta meg.

— **A közigazgatási bizottság ülése.** Zemplénvármegye közigazgatási bizottsága f. hó 10-én, hétfőn d. e. 10 órakor tartja október havi rendes ülését.

— **Tanári kinevezés.** A sárospataki ref. főiskola igazgatótanácsa a főiskolai ének- és zenetanári állást B. Szűcs Ferenc ceglédi zenetanárral töltötte be. — A kitűnő képesítéssel bíró tanár már átvette hivatalát, valamint átvette a főiskolai kórus vezetését is.

— **Esküvő.** Schaffer Erzsike hernádnémeti tanítónő és vitéz Tótfalussy (Mack) Sándor pénz-

ügyminiszteri számellenőr, m. kir. tart. hadnagy, f. hó 8-án tartották esküvőjüket a sárospataki római katolikus templomban.

— **Határszéli forgalom.**

A magyar—csehszlovák kisebb határszéli forgalom tárgyában létesített egyezmény 1. cikke értelmében megállapított 10 km. (szűkség esetén 15 km-ig kibővíthető) mélységig terjedő magyar határkerületbe az alábbi közigazgatási egységek tartoznak a községhatárakban fekvő lakott helyekkel és területekkel együtt. *Bodrogi köz* járás: Cigánd, Cséke, Dámóc, Láca, Karcsa, Kis- és Nagyrovány, Pácin, Révleányvár, Ricse, Semjén, Zemplénárgárd. *Sátoraljaujhelyi járás*: Sátoraljaujhely, Alsóberecki, Alsó- és Felsőregmec, Hosszuláz, Karos, Mátyásháza, Mikóháza, Rudabányácska, Széphalom, Vily, Vitány. *Sárospataki járás*: Bodroghalom, Hercegkut, Károlyfalva, Makkoshotyka, Sárospatak, Vajdácska, Végárdó.

— **Levente táborítések október 6-a emlékére.** A vármegyei levente egyesületek okt. hó 5-én este a vármegye minden községében és Sátoraljaujhelyben a Dohánygyár mögötti sportpályán, táborítések mellett tartották ünnepélyeket a másnapi nemzeti gyásznapi emlékeztetére. Az ünnepélyeket a kegyeleti nap emléket felidéző beszédek, ének, zeneszámok és hazafias szavaltatok keretették be.

— **A szüret.** A Hegyalján már egyes helyeken megkezdődött a szüret, az eredmények azonban csakis minőség tekintetében biztatóak. Sátoraljaujhelyen eddig egy nagyobb, tizenhárom holdas szőlőben volt meg a szüret. Eredmény 16 hl. bor. A must 22 fokos köveshegyi aljtermésből. Azóta két-szer volt dér, ami már nagy befolyással van a minőségre annál is inkább, mert sok helyen már így is gyönyörűen fejlődnek az asszuszemek. A mustárak váltakozók és inkább a jobbminőségűekre van vevő 80—100 fillérral.

— **Baromfiállítás.** A Zemplénvármegyei Gazd. Egyesület Baromfitenyésztési Osztálya nov. hó első felében Sátoraljaujhelyben baromfiállítást rendez.

Csak egy éjszakára

szálljon hozzánk, hogy jó vacsora után kényelmes szobában pihenje ki utjának fáradalmait.

Jobb mint otthon

az Ön kényelme, ellátása, szórakozása mérsékelt áru éttermünkben és kávéházunkban.

Fogalommal vált

az utazó közönség körében a

Park Nagyszálló

olcsó szobáival, centrális fekvésével és kiszolgálásával.

Budapest, VIII. Baross-tér 10

Szemben a Keleti pályaudvar érkezési oldalával.

KITÜNŐ HIRDETÉSI ALKALOM!

Hirdessen az 1928 évi

ZEMPLEN NAPTÁRÁBAN

Egy álló esztendeig szolgálja hirdetése üzleti érdekeit

Hirdetéseket fölvesz a Zemplén kiadóhivatala

Vármegyeháza II. udva.

BANÁN-BEHOZATAL

ÉRETT NYUGATINDIAI BANÁN
A LEGJOBB TAPLALEK

BP. TELEFON: 982-85

— **Filmstatisztából** —
filmsztár. Frank Borzage, a „Hetedik Mennország” c. Fox-film rendezője, mielőtt hozzáfogott nagy mesterműve elkészítéséhez, hónapokig kutatott megfelelő női főszereplő után. Mindenki azt hitte, neves filmszínésznőt fog szerződtetni ennek a megrázóan drámai szerepnek a kreálására és elképzelhető a hollywoodiak csodálkozása, amikor a rendező ezt a fontos női szerepet egy statisztanőre bízta. Ez a statisztanő — Janet Gaynor — azóta arrivált, amennyiben a „Hetedik Mennország” című Fox gyémántfilmben való debütje óta a legelső filmsztárok sorába emelkedett.

— **Atletika** A sátorlajaujhelyi Máv. S. C. atlétái szépen szerepeltek vasárnap a Szolnokon rendezett vasutas országos atlétikai versenyen. Fodor a 3000 méteres síkfutás első, a 800 m. síkfutás második díját, Pantalics a súlydobás és diszkoszdobás első, Válykó a gerelyvetés harmadik díját nyerte. Több atléta — így Mester, Bodnár — nem indulhattak, mert lekészt a nevezésük.

— **Gabonacentrálét létesítenek a jövő évben.** A jövő termelési évben a földművelési kormány gabonacentrálét állít föl, melynek az lesz a hivatása, hogy a gabonát külföldre szállítsa. Ennek a centrálénak igénybevétele azonban nem lesz kötelező a gazdákra.

— **Az új XIX. m. kir. osztályosorsjátékban** 80.000 sorsjegy közül ismét 40.000 nyemreményt sorsolnak ki, több mint 6 millió pengő készpénzben, tehát minnen második sorsjegy nyer! Az elérhető legnagyobb nyemremény 500.000 pengő, a jutalom 300.000 pengő, a főnyemremény 200.000 pengő. Vannak azután 100.000, 50.000, 40.000, 30.000, 25.000 stb. stb. főnyemremények is. A nagy érdeklődésre való tekintettel a megrendeléseket nem tanácsos halasztani. Mindenki anyagi viszonyaihoz mérten vehet részt a játékban, mert egész sorsjegyen kívül, mely 20 pengőbe kerül, fél 10 pengőért, negyed 5 pengőért és nyolcad 2 és fél pengőért kapható az összes árusítónál. A húzás már október 22-én kezdődik.

— **A has teltsége,** szivtáji fájdalmak és az emésztési nehézségek a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által megszüntethetők és az agy, a szem, tüdő vagy sziv felé irányuló vértúllások elensúlyozhatók. Gyomor és bélspecialisták igazolják, hogy a **Ferenc József** vízzel, különösen az ülő életmód következtében jelentkező bajoknál, nagyon kielégítő eredményeket érnek el. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **A sajtóhidvégi főtárgyalás.** A sátorlajaujhelyi kir. törvényszék Emödy tanácsa kedden Sajtóhidvégre szállott ki, ahol három napon át tárgyalta ifj. **Andrási László** sajtóhidvégi adóügyi jegyző és **Csiger Albert** községségi pénztáros ügyét, akiket — mint megirtuk — a kir. ügyészség hivatali sikkasztással vádolt. A háromnapos főtárgyalás tartama alatt ötven tanút hallgattak ki. A kir. törvényszék megállapította, hogy ifj. **Andrási László** és **Csiger Albert** elkövettek ugyan hivatali mulasztásokat, de ezek nem büntügyi ultra tartoznak és ezért felmentette a vádlottakat. A kir. ügyész az ítélet ellen felebbezést jelentett be.

— **Fővárosba utazó olvasóinknak** páratlan kedvezményt nyújt a Keleti pályaudvarral szemben lévő, elsőrangú Park szálloda, amennyiben a szobák árából 20 százalék, az éttermi árakból pedig 10 százalék engedményt ad a legutóbbi előfizetési nyugta felmutatása ellenében. Egyben felhívjuk a Park szállodának lapunk más helyén olvasható hirdetésére olvasóink szives figyelmét.

— **A pórujljárt rolnickár.** A felvidéki keresztényszocialista párt a legnagyobb agilitással készül a szlovenszkói községségi választásokra. A napokban Gálszécen tartott pártgyűlést, melyen

Fedor Miklós nemzetgyűlési képviselő tartott nagyhatású beszédet. Mikor a képviselő a hatóságok által rendezett Rothermere ellenes gyűlésekkel kapcsolatban a lord nevét említette, Szabol András fizetett izgató és rolnickárvezér közbeszólásaival igyekezett a gyűlést megzavarni, mire az egész gyűlés ellene fordult s csak a csendőrök mentették meg a lincseléstől. Szabol András így is kapott eleget, mert az ütlegektől s a ködöbásoktól a csendőrök sem tudták megvédelmezni.

Dr. OETKER félesütőpor és vanillincukor így eredményez!

A 127 receptet tartalmazó könyvet kívánatra ingyen és bérmentve küldi:

Dr. A. OETKER, Budapest, VIII., Conti ucca 25.

Városi Mozi

Bemutásra kerül okt. 11-én, kedden este 6 és 1/49 órákor

Böles Náthán

Dráma 8 fejezetben. Főszereplők: Werner Krauss, Muzsnay Bella és Carl De Vogt. — *Kísérő műsor.* Szerdán, október 12-én este 6 és 1/49 órákor

Az asszony és a csipke

Nagyvilági dráma 8 felvonásban. Főszereplő: Olaf Föns. *Kísérő műsor.*

William Boyd

— **ujból Budapesten!** Sokat irtak tavasszal a lapok arról, hogy a filmcenzura eredeti formájában nem engedélyezte Cecil B. de Mille nagy filmjét a „Volgai hajós”-t és, hogy az Magyarországon csak „A Visztula hajósa” címen kerülhetett bemutatásra. A filmnek így is nagy sikere volt és a közönség lelkesedve élvezte William Boyd erőteljes duzzadó férfi szépségét, aki mély tekintetével egy csapásra meghódította a szép asszonyok szívét. William Boyd újabb nagy filmje, a „Riválisok”, a newyorki 6500 személyes Roxy Theatre-ben szenzációs sikert aratott.

Csütörtökön, október 13-án este 6 és 1/49 órákor

A Krentzer-szonáta

Főszereplők Éva Byron és U. Paul Szombaton, október 15-én este 6 és 1/49 órákor

YVETTE (Tüzek)

Dráma 8 felvonásban.

Főszereplők: Pola Negri, Alfred Abel és Jacob Tiedtke

Kísérő műsor.

A magyar iskolán kívüli népművelés multja, jelene és szervezete

Közl.: Bencze András zemplénvármegyei népművelési titkár.

IV.

A népművelési gondnok.

Zemplénvármegye Népművelési Szabályrendelete kötelezően rendel el az Albizottságok megszervezését s ennek alapján gondnoki tisztet is létesít, kinek kötelessége — miként már jeleztem — a helyi népművelés megszervezése és vezetése, miért is legheylesőbb, ha a gondnokot az Albizottság lehetőleg a tanfériak sorából választja. Ő a népművelési tevékenység lelke. Minden rendelkezést, mely az Albizottsághoz érkezik, az elnök tartozik a gondnoknak átadni és a szükséghez képest együttes megbeszélés alapján intézkednek.

A gondnok feladata a különböző népművelési tevékenység zavartalan folytatásáról való gondoskodás. Természetesen minden szándékát, tervét az Albizottság elnökével megtárgyalja, szükség esetét az Albizottságot összehívják és az ott folyt tanácskozások eredményéhez képest intézkednek, vagy teszik meg előterjesztésüket a vm.-i Népművelési Bizottsághoz.

A gondnok állítja össze az évi munkaprogramot. Tervbe veszi mindazon munkalehetőségeket, melyeket zökkenés, vagy az ügy ártalma nélkül abban az évben felkarolni és előbbrevinni lehet.

Számot kell vetni a helyi társadalom telfogásával, szokásaival s különösen a vezető egyének állásfoglalásával. Éppen ezért igen fontos a gondnok személyének megválasztása, mert ha még annyira is alkalmas, képzett s kitűnő pedagógiai érzékkel bíró egyénről van is szó nem alkalmas, ha a helyi társadalom rokonszenvét nem bírja. E szempontok összegegyeztetése és megfelelő ember keresése egyik legfontosabb teendője az Albizottságnak.

Már az eddigi eredmények is teljességgel igazolják ezt az álláspontot, mert ahol közkedveltségnek örvendő gondnok működik, ott teljesen kielégítő eredmény honorálta a választást. A gondnok személyével fejlődik,

vagy stagnál, esetleg visszaesik a népművelés ügye.

Jó gondnok mellett könnyű az elnök helyzete s öröm mindketőknek a működése.

A gondnoknak ismerni kell a népművelés jelenleg kiépített egész szervezetét s annak a közgazgatással való kapcsolatát s át kell hatva lenni az egyházaknak, a társadalmi s egyéb intézményeknek a népművelési tevékenységbe való bekapcsolódásának fontosságától.

A népművelés akkor fogja véglegesen elhagyni a kísérletezés stádiumát, akkor fog biztos alapokon nyugodni, — helyesebben komoly tervszerűséggel haladni, — ha minden községnek lelkes, képzett és egyéni arravalóságokkal rendelkező gondnoka lesz, ki egyénisége magnetikus erejével a lakosság művelődési vágyát felébreszti és a rendszeres népművelési tevékenységek alapjait lerakja.

Mert végső célkitűzésünk az, hogy a tudás vágya mint élő valóság éljen népünk lelkében s megkedvelve a tanulást, tisztelje és szeresse azokat, kik nálánál okosabbak s tanításával foglalkoznak.

De míg eddig elérünk, nehéz munkát kell végezni, mert az előadások megtartása, ezeknek megfelelő tételek kiválasztása, csoportosítása, tervszerű elrendezése, vetítőgépekről, diapositívekről s megfelelő előadásokról való gondoskodás, mind-mind a gondnok vállaira nehezedik. A legnagyobb lelkesedéssel dolgozó kezdő gondnok elé toronymagasságú hullámok alakjában jelentkeznek a nehézségek, mert a gondnok mint népművelő, ezidő szerint még alig támaszkodhatik valami segédletre, hiszen egy-két könyvön, utasításon, tájékoztatón kívül népművelési irodalmunk alig van, de azért a lelkesedés, szorgalom csodákat tehet.

Ezt bizonyítja az is, hogy a gondnoki tisztség létesítése óta oly lendületet vett vármegyeszerte a népművelés, melytől többet várni, sőt még remélni sem lehet.

(Folytatjuk.)

Árverési hirdetmény.

A „Pátria Kőolajipar r-t. felszámolás alatt“ cég tulajdonát képező Bodrogkisfalud község határában fekvő telepén található összes be és be nem épített petroleumgyári vasanyag, felszerelés, amely nagyjából vastartályokból és vascsövekből áll

1927 évi október hó 24-én d. e. 11 órakor

nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett eladatik.

Az árverési feltételek az árverés előtt tekinthetők meg. Tokaj, 1927. évi október hó 5.

„Pátria“ Kőolajipar Részvénytársaság felszámolás alatt.

Butorok legolcsóbban

részletfizetésre is **REKORDBUTOR**
B u d a p e s t, VIII., Baross ucca 34.
(Klinikával szemben.)

Nyomdahelyiségünk

Vármegyház II-ik udvar
első emelet.

Az Első Sátoraljai helyi Hordógyár

DEUTSCH BLUM ÉS TÁRSAI

Hordóüzemében

mindenféle nagyságu hordók, szüretelő és pincedények, zsiros- és csomagoló hordók

Faárugyárában

Mindennemű asztalos munka, butor, épület munka; ajtók, ablakok, berendezések

Fakereskedésében

Faragott fa, rud, deszka, lécz, zsindely, cserép, pala, saját előállításu hajópadló, t ü z i f a

leggondosabb kivitelben és legelőnyösebben beszerezhetők.

Telefonszám: 2.

A gazdaközönség és cséplőgéptulajdonosok figyelmébe!

Sátoraljai helyen, a Fő ucca 28 sz. alatt megnyílt Wirtschaftler és Társai

gazdasági gép- és műszaki cikkek üzlete

Állandó raktáron: Gőz-, motor- és traktor cséplőkészletek, gazdasági gépek, malomberendezések, kombinált műtrágyaszóró, vetőgépek, ugy belföldi mint eredeti a m e r i k a i gép, motor és autó gépolajok. — Gyári lerakat vízmentes kazalozó, cséplőgép ponyvák és zsákokban stb.

Értesítjük a m. t. közönséget, hogy Klein Miksa a közismert szaktekintély a cégnek belföldi, kinek több évtizedes szakmai munkája biztositék a legpontosabb és szakszerű kiszolgálásra.

NEUMANN

És

SCHWARZ

BUDAPEST, IV., BÉCSI U. 1.

Speciális
ujdonságok
női ruhadiszekben

Mindennemű himzés, diszsinór, rojt, gomb, csatt, csipkevolant, ruha és fehérműcsipke, gyöngy és flitterdiszek, függönytüllők, ruha és butorparaszományok.

Rendeléseket postafordultával intézünk el.

HUTKAI JÓZSEF

faesztergályos

Sátoraljai hely, Völgy ucca 6
(Vámőrségi laktanya mellett.)

ELVÁLLAL: Borostyán, tajték, elefántesont, szaru, kaucsuk, oelluloid, egonit, fiber, gumi, fa disz és műesztergályos munkákat. Továbbá belső butorzati dísz tárgyakat és gyermekjátékáru készítését, ugyan szintén **keresek guzolyok** újonnan készítését és javítását.

SINGER
varrógépek
rég bevált jó minőségben

Kedvező
fizetési feltételek

SINGER VARRÓGÉP
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Sátoraljai hely
Rákóczi ucca 19

URADALMAK, ERDŐHIVATALOK és MÉRNÖKÖK figyelmébe!

Ajánlom, hogy üzletemet műszaki cikkekkel és felszerelésekkel bővítettem ki.

Kiváló külföldi árak!

Logarlécek
Lépték mérők
Állítható ébenfa vonalzó
Celloid háromszögek
Mérnöki finom tuskihuzók ébenfa nyéllal!
Színes tusok minden színben

Nagy választék!

Térképmérők
Térképmérő óraszerkezettel
Nullkörzők
Präzisions-körzők uj ezüstből
Mérnöki színes és pastell-írónok
Angol rajztollak

Szolid árak!

Pauspapirok
Rajzpapirok
Pausvásznak
Milliméterpapirok
Vázlatrajzpapirok
Negatív és pozitív másolópapirok!

Valódi arany töltőtollak!

Térképtáskák!

Írógépek!

Írógépzsallagok!

Írógépindigók!

Írógép-papirok!

Egyedüli
raktár:

Szabó Pál

könyv-, zenemű- és
papirkereskedésében

Sátoraljai hely.

Telefonszám 126

Megjelenik hetenként kétszer
szombaton és szombaton
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljauhely
(Vármegyeház II. udv)

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP

Előfizetési ár:
Negyedévre . . . 2 pengő
Hirdetések:
négyzetcentiméterenként.
Nyilttér
soronként 16 fillér

Telefon:
M. T. I. Kirendeltség és szerkesztőség, kiadóhivatal
109. szám.

FŐSZERKESZTŐ:
Báró MAILLOT NÁNDOR

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. MIZSÁK JÓZSEF

Telefon:
M. T. I. Kirendeltség és szerkesztőség, kiadóhivatal
109. szám.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen

Berthelot látogatása

A francia külügyminisztérium főigazgatója, Berthelot meglátogatta Masaryk Tamást. A cseh sajtó ujong a hatalmas látogató csehországi tartózkodásán s úgy állítja be a dolgot, hogy a francia diplomácia legfelsőbb képviselője csak hosszú barátsági évek visszonyát pecsételi meglátogatásával, azt a barátsági viszonyt, ami fennáll a francia diplomácia és a cseh politikusok között. Személy szerint Masaryk-Benes és Berthelot közt.

A kistapolcsányi látogatás azonban nem egyszerűen udvariassági, vagy baráti aktus. Még akkor sem, ha a külügyminiszteri főigazgató volt az a multban, aki legelőször ejtette ki az antant államférfiak tanácskozásán „a csehszlovák” szót, mely „Franciaország csendőré” Középeurópában egységes államalakulatnak keresztelte. A látogatásnak más oka van s ez az ok feltétlenül nagyjelentőségű. Berthelot látogatása a békeszerződések revíziós mozgalmával függ össze, mely — akár tagadják, akár nem — a látogatáson ujongó csehek, sokkal nagyobb nyugtalanságot váltott ki a csehszlovák köztársaságban, semmint azt a kevésbé avatottak elképzelték. A látogatást elsősorban a Rothermere akció tette szükségessé, hogy a francia diplomácia főigazgatója megjelenésével demonstrálja a megriadt cseheknek Franciaország változatlan simpatíáját.

A cseh kormány eddig a Daily Mail és testvérlapjai akcióját, élén a hatalmas súlyú Rothermere lorddal, leki-csinylően igyekezett kezelni s úgy állította be az egész revízió ellen irányuló mozgalmat, hogy a népek ne legyen oka Csehszlovákia stabilitásán nyugtalankodni. Ez a lóhátról való kezelés azonban nem sikerült, mert a cseh közvé-

lemény teljes tudatában van a Rothermere sajtó súlyának és jelentőségének, hiszen jól tudja, hogy mit jelentett a Daily Mail konzern a cseh propagandának, amikor a háboru alatt helyet adott a cseh érdekekről írott cikkeknek. A lekicsinylés nem sikerült ezenkívül a belső zilált állapotok is hozzáárultak ahhoz, hogy most Berthelot megjelenése egy kis lelket öntsön a revízió sürgetése által megrémült cseh lelkekbe.

A francia diplomatának a francia érdekek csendőrének kell szíverősítőt adni, hogy ne veszítse el amugy is tántorgó biztonságát, mert megcáfolódott a hamisság, hogy a magyar ügynek nincsenek

barátai és francia diplomácia-nak látnia kellett, hogy a magyar-olasz barátsági szerződés és a hatalmas Lord akciója nagyban megváltoztatják a békeszerződések dinamikai gravitációját.

Berthelot látogatása nem baráti aktus, bizonyosság rá az is, hogy Masaryknál a párisi cseh követ is megjelent a tanácskozásokon, ahol bizonyára nem egymás kezét szorongatták pusztán barátság okából, hanem ahol sok szó esett a kikerülhetetlenül aktuális külpolitikai kérdésekről, amelyek éppen a Rothermere akcióval való összefüggésükben égetően nyugtalanítók a cseh állam közel-jövőjének szilárd-sága szempontjából.

A közigazgatási bizottság ülése

Hétfőn d. e. 10 órai kezdettel tartotta Zemplénavármegye közigazgatási bizottsága Széll József főispán elnöksége alatt október havi rendes ülését.

Bernáth Aladár alispán havi jelentésében nagy melegséggel a következőkben emlékezett meg Pintér István ny. árvaszéki elnök, kir. kormányfőtanácsos elhunytáról:

— Szívből jövő őszinte részvétellel jelentem, hogy vármegyénknek hosszú évtizedeken át volt főtisztviselője, legényei Pintér István nyug. árvaszéki elnök, m. kir. kormányfőtanácsos 1927. évi szeptember hó 26-án Budapesten elhalálozott.

— A régi Nagyzemplén vármegye tisztikarának és társadalmi életének egybeforrott, egykor hatalmas épületéből ismét kidőlt egy tartó-oszlop s mi szegényebbek lettünk egy hűséges társunkkal, egy kedves, jó emberrel.

— Eltávozott közülünk Pintér Pista, aki a vármegye közéletében az uri derűt, a rokonszenves gavallért jelentette, hogy hiányával még súlyosabban érezzük a talán soha többé vissza nem térő elmúlt boldog idők szépségeinek, csendes nyugalmanak elvesztését.

— Harminc évet túlhaladó szolgálati ideje alatt, szorgalmas tevékenységével, lekötözött modorával és még a politikai életben is mindig megőrzött uri gondolkodásával

igen sok barátot szerzett magának.

— Nekünk, tisztársainak, az ő egyénisége soha el nem feledhető baráti emlék marad és meggyőződés, hogy a Bizottság mélyen tisztelt tagjai ugyanolyan kegyellettal fognak mindenkor reá gondolni.

— Jelentem, hogy folyó évi szeptember hó 28-án Sátoraljauhelyen végebe ment temetésén a vármegye tisztikara, vezetésem alatt részt vett.

Jelentésének további részében a *kivándorlási ügyekkel* kapcsolatban — szept. hó folyamán — 288 utlevél iránti kérelem beérkezettől tett jelentést az alispán. Kiállított 5 az Egyesült Államokba, 4 Kanadába, 1 Braziliába és 111 más államokba szóló utlevél, — 165 régi utlevélnek az érvénye pedig meghosszabbított.

A *mezőgazdasági őszi munkálatok* folyamatban vannak. A tengeri és burgonya termés közepes. A szőlőtermés a bőséges csapadék miatt még gyengébbnek ígérkezik, mint remélhető volt, mert a fűtőkben sok helyen rothadás jelentkezik.

A szerencsi járás egyes községeiben *ragályos betegségek* léptek fel, melyek elfojtására különleges óvintézkedések tettek.

Az *iskolákban a tanítás* szept. hó közepén kezdetét vette.

Az *ügykezelésről* tett jelentés

szerint sem a központban, sem Sátoraljauhely városánál és a járásokban egyetlen darab hátrálék sincs.

Az alispáni jelentés tudomásul vétele után az egyes előadók terjesztették elő szokásos havi jelentéseiket és referáltak a bizottság intézkedéseit igénylő ügydarabjait.

Zászlódiszben fogadja Budapest a katolikus nagygyűlés résztvevőit

Már csak pár nap választja el az egész ország katolikuságát attól, hogy az Országos Katolikus Szövetség ünnepélyes Veni Sancte-val október 15-én, szombat délután az Egyetemi templomban megnyissa tanácskozásainak sorrendjét. A főváros elhatározta, hogy fellobogóztatja uccáit, feldiszi a parlamentet, hol hatalmas, többemeletnyi magasságu baldachint állítanak fel.

A nagygyűlés első megnyitó ülése október 16-án, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz a Vigadó összes termeiben. Beszédet mondanak: Zichy János gróf, Csesare Orsenigo c. érsek pápai nuncius, Zichy Gyula gróf, Glattfelder Gyula püspök és Haller István. A nagyszabású Szentségi körmenet vasárnap, október 16-án d. u. 3 órakor indul Szmrecsányi Lajos egri érsek vezetésével a Bazilikától, a fellobogózott uccákon keresztül az Országház-térre. A körmenetben résztvesz a kormány, az országgyűlés felső és alsó háza, a városok és vármegyék küldött-ségei, a katolikus közélet minden kiválósága. Az Országház-téren a szentbeszédet Vass József népjóléti miniszter mondja. Az Oltári Szentséggel történt áldás után a reflektorokkal kivilágított uccákon keresztül a Szentséget kíséző körmenet visszaindul a Bazilikába, ahol rövid ájtatosság fejezi be. A második gyűlés október 17-én, hétfőn lesz délután 4 órakor szintén a Vigadó összes termeiben, míg a harmadik gyűlés október 18-án, kedden délután szintén 4 órakor a Vigadó nagytermében lesz.

A Szövetség kéri a vidékről felutazókat, hogy jegyeiket és féláru vasuti és hajójegy váltására érvényes igazolványaikat azonnal váltásák meg, mert a tömeges jelent-